Työterveyslaitos

LAUSUNTO

2.10.2026

Eduskunnan Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

TyV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne sähköpostitse 29.9.2026 / Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta tiistai 06.10.2026 klo 12.15 / HE 175/2026 vp / Lausuntopyyntö

HE 175/2026 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2027

Työterveyslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarviosta.

Talousarvio on laadittu haastavassa tilanteessa, jossa valtiontaloudessa velkasuhteen kääntäminen vaatii merkittäviä sopeutustoimia. Kansantalouden tilanteen huomioiden kustannusten leikkaaminen jatkunee myös tulevina vuosina. Sopeutuksessa tulisi huomioida työelämän muutoskyvykkyyden ylläpito ja kasvun tukeminen. Väestön työkyky ja uudistuva työelämä ovat kansantalouden kasvun edellytyksiä.

Talousarviossa Työterveyslaitoksen rahoitukseen esitetyt säästöt muodostuvat koko hallituskauden aikana tehdyistä leikkauspäätöksistä. Talousarvioesityksessä vuodelle 2027 Työterveyslaitoksen valtionosuusrahoitukseen kohdistuu erilaisia tuottavuussäästöjä noin 1,6 M€. Vuodelle 2027 esitetään myös EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallista vastinrahoitusta sekä palkkausten tarkistuksen huomioimista. Palkkaratkaisun rahoitus on ensiarvoisen tärkeä Työterveyslaitokselle ja takaa yhdenvertaisen rahoituskohtelun muiden valtion tutkimuslaitosten ja virastojen kanssa. Talousarviossa esitetyllä ratkaisulla pystymme välttämään välittömät henkilöstövähennykset sopeuttaessamme rahoitustilannetta palkkaratkaisun mukaisesti nouseviin suoriin kustannuksiimme ja keskittymään tavoitteisiimme työelämän kehittämisessä.

Haluamme tulevina vuosina olla nostamassa työn merkitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden voimavaraksi. Koko kansan hyvinvoinnissa olennaista on nuorten kiinnittyminen työelämään, työkyvyn tuki koko työuran ajan sekä osaamisen, tuottavuuden ja hyvinvoinnin vahvistaminen. Muuttuvassa maailmantilanteessa ja yhteiskunnassa työterveyshuoltoa on uudistettava vastaamaan työelämän tarpeisiin ja tekoälyn älykäs hyödyntäminen on valjastettava koko Suomen kilpailueduksi. Näitä muutoksia Työterveyslaitos haluaa olla vahvistamassa ja viemässä eteenpäin tutkitun tiedon, parhaan asiantuntemuksen ja laaja-alaisen yhteistyön kautta. Mikäli rahoituskehys pienenee tulevina vuosina merkittävästi vuoden 2027 tasosta, tulee harkittavaksi se, miten laajasti Työterveyslaitos voi osallistua työelämätutkimuksen ja suomalaisen työelämän kehittämiseen.

Olemme tehostaneet toimintaamme ja hakeneet suoria kustannussäästöjä viime vuosina siirtämällä päätoimipisteemme merkittävästi kustannustehokkaampiin tiloihin ja pienentämällä toimitilojamme muissa toimipisteissä. Kehitämme ja tehostamme toimintaamme jatkuvasti hyödyntämällä tekoälyä ja muita teknisiä ratkaisuja sekä varmistamalla osaamisemme työelämän keskeisten kysymysten alalla. Työterveyslaitosta koskeva lainsäädännön uudistustyö on edennyt vuonna 2026 ja oletamme, että lain uusittu versio astuu voimaan vuoden 2027 aikana. Uudistettu lainsäädäntö selkeyttänee Työterveyslaitoksen tehtävää ja avaa meille uusia mahdollisuuksia tuottaa työelämätietoa päätöksenteon tueksi ja suomalaisen työelämän kehittämiseksi.

Antti Koivula
pääjohtaja